

Мъчнина с. ж. трудность: И така никогажъ да не ни умръзнуватъ мъчнинитѣ, които може да срѣщнемъ на живота си. *P. A.* 47.

Мъчно нар. трудно, съ трудомъ: „Времената сѫ лошави,—мъчно са печъли“. *Z.* 242. Лесно дохожда, а мъчно отхожда. Казвать за болѣсть-тѣ. *Ч.* 181. Това мъчно е да си истилкува. *L. D.* 1869 р. 86. Като више-то училище мъчно можете намѣри друго нѣкое по други мѣста. *ib.* р. 138. „Азе ща, мамо да ида на Рабухчишка планина, Да дира брата Никола, Че много мъчно (тоска беретъ, мънъ жалъ) за братецъ. *M.* 152.

Мъчнотия с. ж. трудность: Въ училища-та обучивали дѣца-та да скачатъ, бѣгатъ, тръчатъ и учили ги на всѣкакви други мъчнотии и тръпѣніе. *J.* 62. Тогасъ той има тѣхнитѣ мъчнотии които сѫ безбройни (On n'en a que la peine, qui est infini). *T.* 347. Мъчнотія-та, да си съедини едно-то и друго-то, е вече доказана съ ощъть. *L. D.* 1873 р. 89.

Мъчъ ил. да. мучу: Три-тѣ му снахи заклаха, Върли ги мъки мъчеха,—И имъ неини-тѣ режеха! *Ч.* 317. Богъ да биетъ арамаи, Що фатиха да те мъчать, Та огоре-а, тенка Стойно, Огоре-а пиростія, Ей кладе-а на шия-та. *M.* 227. Кум-отъ и старо сват-отъ имає право да мъчать зет-отъ и невѣста-та со секакви тешки испитвания. *M.* р. 516. „Сорце да му се нарадува, Та не мой вече да на мочи“. *Bв.* 68. **Мъчъ са** 1) стараюсь, употребляю усилия: Дѣвиче-ту са дръпнувалу и са мъчилу да побѣгне. *D.* р. 142. Неда и Велика са мъчаха да сиѣстътъ Райнъ (*H. и В. старались привести Р. въ чувство*) *P.* 55. „Мори Мито, Мито моме! Не слушай светски зборове, Зборове остри ножове! Сѣ мъчать да не разделить, Тебека, Мито, отъ мене, Менека, Мито отъ тебес“. *M.* 444. Седемдесетъ юнака са мъчоха Демиръ капія да отвореть. *Ч.* 312. Двѣ-тѣ тыа войски ще са опинатъ юнѣчки, и ще са мочать съ краљево-тѣ си, и една-та и друга-та, кол да отнеме дѣрво-то. *Ч.* 107.

Н.

На предлоѣ. Въ бол. яз. служить замѣнкою косвенныхъ надежей 1) родительнаю: Кога си азъ родихъ, ты бѣше още на майка си въ коремътъ. *Ч.* 170. Благатка, Боже, благатка На тогось мѫжи женжта: Какъ не бѣ, Боже на меня! *Ч.* 265. Бакъ Дамине, Дамине! На триста души войводо! *D.* 25, 55—56. Ами си тръгнѫ хайдутин, На хайдутини байрактар, На парити имъ хаинадар. *ib.* 26, 7—9. Къде є сега той-зи бѣль градъ на голѣмото царство? *P.* 1. Одиссеевътъ сынъ! На Одиссея, на възлюбленныя мой приятель! *T.* 152. Той знаше, че на единъ свѣстенъ и добъръ священикъ дума-та е дваждь по-силна прѣдъ народа, отколкото онѫж на единъ учитель. *L. D.* 1869 р. 128.